

دەف زەنگىلىنىڭ تۈرىپ

ئۇيىمىزلىقلىق خۇرمالى

2005

xurmaly@yahoo.de

ئەم رۆژە ، ج رۆزىكە كە عالەم شلەزىۋە
ھەر كەس بە جەخارى جىڭەرى قىيمە كراوه
مەلا جەمدون

دەشى ، بەم كەرنىكەرت بۇون و خوينەوە بمناسنەوە

بەم بى زەينى چاوانى موحىبىتەوە بمناسنەوە

ئا بەم تاواھ ھەلاكەتى جەلادانە بمناسنەوە ؟

بمناسنەوە

بەفرىنى ئىيوارە بالىندەكانم

بەداھولى شەمشەمەكويىران ، لە ھەيوان !

دەشى بە شىواوى ئەم جەستە ھەتكۈلراوه وە ، بمناسنەوە ؟

بە نۇورى ھەسارەرى ئەم وەحشىيانەوە بمناسنەوە ؟

بمناسنەوە

بمناسنەوە و بزۇدى منتان لېتىيىك نەچىن

سېيىدە و چىلى گىزىم

لە ناو خوين و

لە پەرت بۇوندا !

زەردەپەرى ، بە ئاونگەم

بەلىيى مشتىوو خەنچەرىكى تىيىزەوە !

ئى ي عىلى باران و گەنم

من سەھەری بەدووی نانا ،
 لەتەک عىشقا بە جەنگ ھاتم
 خەيالى من هەر سىېھەرى دار ھەنار و
 ھەسای باوک و چاوى (گولە) ھاوسىيەمان بۇو
 خەيالى من هەر بەرچنەي ، ئىّوارانى چۈونەوە بۇو !
 لە بەرائەتدا فېينى ، ھەزار كۆتۈرم بىردىبۇو
بەرىزىھەك
 پەروانەيدىكەم لە حەدوشى ،
 خەتووكەھى گۈل پىن دەرنەدەكرا
 من لەتسى بانگ و سەلاٽى جىريوان
 زاتى پىاسەھى باخىكىم نەدەكەد بە تەنبايى
 بە غافلى لە جۆبارى سرۇوودى رەنگەكانم نەدەدا
 وەكى شەونم بەسەر تەلى ھەزار رۇشنىيەدا بازم دەدا و
 مەمانەم بە چاوى سەۋازىي ھىچ چەلەگىيەك نەدەكەد !
 دەمزانى شار ، كرمىيە بە بۇنى وەحشىيەت
 دەمزانى سىيۇ لە سىيۇ ھەلدى و
 گەرەكىش لە بۇنى جەلاد
 دەمزانى سىيۇ لە سىيۇ ھەلدى و
 ئايىت لە حوجرە ولى كىتىپ !
 دەمزانى عىشق لە عىشق دەفرى و
 فېين لە بەر فېين ھەلدى !
 دەمزانى شار ، كرمىيە بە بۇنى وەحشىيەت
 بۇيە لە ھەممۇ فەرسەخى بە گۇومان بۇوم
 بە گۇومان بۇوم
 لەنمەئى ئاورىشىنى لاي گولە
 ئاوه يان بىزمار !
 بە گۇومان بۇوم
 لە فېينى زەردەپەرى چۈلەكەكان
 چۈلەكەن يان نارنجىكى باڭدار !
 بە گۇومان بۇوم
 لە گولەكانى ناو باخچە
 سىنه يان جۈگەلەى عەترە
 يان زىرابى خيانەت و
 يان بىستانى ژەھرو تاعۇون !

بشن ، ئەوان گۆل بن
 يان ئەوانىش رۇمانىتەرى بۇندار !
 نان نەبايە
 من ، من
 به راڑى هىچ مەتمانەيدك سەر نەدەبىرام
 نان نەبايە
 من بە ماچى ھەنىجى مانگە شەۋىش
 سەرخۇش و بەد مەست نەدەكرام !
 نان نەبايە
 من بەدىيار كەللەرى خۆمەوە
 سۈزىكەم لە خويىن نەدەچرى و
 وەك رەشەباش بە گۆيى شارا نەمەلوران !
 كە چەقۇيان نايە سەرم
 كەوتەمە غەيىبەتى ھەموو برايمەكان
 حەزم دەكىد
 سېّو
 بەسەر مائى ھەموو ئىسماعىلەكاندا بەخشىمەوە
 لە ژۇورى يەئىسى ھەر يەكىكىاندا ، بەشى
 بەشى نىشتىمانى مۇمم ھەلەكىدايە و
 وەك خۇوم گەردى خومخانە كان
 بەشى نىشتىمانى ، پەنگى ئىمامىم ھەلەپىشىايدى !
 كافرنىم و
 دوزمنى كوفرىش نىم
 بەلەم فۇوارەدى خويىنى ئەو ھەموو ئۆمەتە
 ھەلەكەنلى ھىلانە ئەو ھەموو باڭدانە
 ووشك كەدنى ئەو ھەموو پەپۇولانە
 خەرمانى ئەوهەموو قاوغە فيشەكانە
 نازەنلى چىمەنلى ئەو ھەموو ھەتىوانە
 شكانى چوارچىپەوي ئەو ھەموو گەرەكانە
 مەلۇي زىركەن ئىننان
 خورەمى تاوه لافىتە ئىوارانى
 سەر ئەو ھەموو دىوارانە
 چما ووبۇون ، لەناو بارىزە كورۇزانە وەدا

چما و چما و چما و چما
 چما خودا
 ئەمە خورەي
 ج مەوجىكە بە گۈي رۆخانەدا ؟
 گۆرانى ج تەوردىسىكى عاشقە
 بە نىئو كۆچەي ئەو درەختە سېيانەدا ؟
 خودايىه ئەمانە تىپى مىلاقەي تۇن
 يان جنسى زەمانىتىكى تازىن
 يان هەر خودا
 لەھەسارەيەكى ئاسنەوە هاتۇون
 پىلاۋەناسن ، دەست كىش ئاسن و دل ئاسن
 بوانىن ئاسن ، تەوقە ئاسن و دل ئاسن
 خودايىه ئەمانە چىن ، چىن ؟
 لە ئىزكى ناو چىلەكە و چەوال
 لە جرجى ئىز زەمين زىاتر !
 لە قىريوهى چەققۇشىي ، بەپولە و شەمامان زىاتر !
 ئەمانە چىن
 لە ئاڭرى فيتە زىاتر
 لە كېرىوهى پىكول زىاتر
 لە بزمارى ھىلەكە ئارد زىاتر
 لە كىسەلى دزەكىردووی ناو گۈستان زىاتر !
 ئەمانە چىن خودايى گەورە
 زەنگى ج ئاسمانىتىكى شەكەتن ؟
 وا هەر چاوابان
 لە پەنجەرەي
 فېرىنى كوكۇختىيەكانە !
 دەمەداسى ج زەردەبایەكى زەنگن ؟
 وا هەر گىچەلىان لەدەورى
 پەروانە و گول ئالاندۇوە !
 ئەمانە چىن خودايى گەورە
 چاوابان بەرأىي زەردەخەنەي ژوان و
 سەماي بۆلى ، ئىپوارە بۆلى تىپىان نا دا !
 ئەمانە چىن خودايى گەورە
 بارانن و گول

به گوناهی پى دەشتەوە دەخنکىتىن !
 تەرزە شىنى بىستانانى و
 خۆيان شەمامە به عىشقەوە دەخنکىتىن !
 كەلەشىرن و خويىن لە خوتىندىيان دادەچۆپى !
 قەلەمن و ھەر
 تەنها وشەى مەرگ و خويىن دەزانن !
 واي خودايىه هەسارە ئەمەن دەنەدا
 دانىشتىنى ج سېبەرىكى ساماناك و بەگۈپەنە
 فېرىن لەتكە ئەوانەدا ،
 فېينە به شانى واشە و
 بە شانى دالەكەرخۇرەوە
 بە شانى شەمشەمەكۈرەوە !
 نزىك لە دوولىيۇ ئەوان
 ماچەكان پېن لە تۆوى گۆيىزان
 دەستەكان قەلا و قەلاتەن ،
 بە گىلاسى ئاشۇوب !
 دەنەكان قەلا و قەلاتەن ،
 بە جىريوهى كفر و گوناھ !
 چاوهەكان قەلا و قەلاتەن ،
 بە فېينى خۆكۈشتن و خورەي زەھەر !
 بەر پەنجەرەي زمانەكان
 وەك وەردى دواي گاسن و كىلان
 پېن لە قىزەي قشقەرەي بىرسى !
 هاوار خودا
 جامى و پەيكى ئەم ئەندىشە تارىكانە
 كەي بەسەر قىلىپ بۇونەوە دۆخا دەرژىن !
 زەمانى ئەم عەينەمەلە بەردىنانە
 كەي بەسەرچاخىكى ترا وەردەگىرى ؟
 خويىن دەبارى و بەرد دەبارى
 دەلىيى خودا
 بىنەنگ فىكەي
 كۆتايى گەمەت بىداوه
 وا بە بىنەنگ ھەموو رۇزى
 لە دارستان ،

پۆلۈ باىنلە و جىرييە ھەنلىدەگۆزى و
 ھەممو رۇژى
 بە پال دلى (مەحوي) يەوه
 پۆلۈ مەخلووق ھەنلىدەگۆزى و
 بە پال سىيەرى كەنىشىكە قەيىسىكى عەيارەوه
 بە پال ئاوى كەف چەرىن و
 بە پال شايى ماسىيغانەوه
 بە پال قەيدىاغى قەوزە گىرتىوئى راوجىيان
 راوا و راوجى و ماسى ھەنلىدەگۆزى !
 ھاوار خودا
 پېكىلەي گۈومان ، پېتى دلى خواردىن
 بەردى گۈومان
 شووشەي ھەممو مەتمانەكانى شىكەندىن
 تو تەواشا
 ھەننوكە لە لىيۇ شارا
 پەنچەرەيەك
 نابىينى مەتمانە بە رۇشتىايى چرا بكا و
 چۆنلەكەيەك
 نابىينى مەتمانە بە مائى سەۋازىي بكا و
 پەروانەيەك
 نابىينى لە دۆستايەتى گۆلان نەفەرى و
 ماسىيەك ، مەخلووقنى ، نابىينى باوهەرى
 بە مەلە و بە پىياسە مابىن !
 زەمانىيىكە خودا
 عىشق
 پېرىپۇوه لە تەقىنەوه !
 عىشق
 قەلا ببۇوه بە مەترىسى !
 گۆرستانان بە پۆل مىوانىيان نەدىيە
 شار سەريان لە پۆلە پىرسە ئاودىيۇ نابى !
 زەمانىيىكە
 ئىنسان لە ئاساك زۇوتىر دەكۈزى و
 لە ماسى زۇوتىر و زۇوتىر
 دەم بۆ قولاب درېز دەكا !

زهمانیکه

لیوهکان ماج به خوین دهکه
دهگاکان سل له تمقەی دهگا و
سل له ته پهی پی دهکه
واي خودايه
(لاس)اي ئەم زهمانه
چەن خوین باز و
چەن مەرك بازن ، لەتك دەستەي خەزال دا
واي خودايه لەيلەكانى ئەم زهمانه
ئەوانىش چەن
چەن خوین باز و لانه بازن
وهکو تەونى جائجالۆك
چەن مەعشوقۇن
بە كنجۇورى خوین و كوشتار
چەن شادن بە ئەنقەي كورپۇزاي ئاگر و
چەن شادن بە رېڭى دوا قوومى مەيى و
بەھەئواسينى (بىار مان)ە پىرەكانى گەرەك !
واي خودايه
ئازادى چ زهمانىكى
زهمان كۈۋىزى هاورد !
سال
چ بهارىكى جەlad و
قوزىن
چ ئەزدىيەكى ھەزار سەرى هاورد !
له سىېبەرى نويزىدا
بەھار
خەزەلۇھەرلى چ قەممىكى هاورد !
واي خودايه
ئازادى چ زهمانىكى ،
زهمان كۈۋىزى هاورد !
تو خودا ، خودا ، بەر گۈزى عىتابىم مەدە
گەر وەك گولە بەرۈزىيەكى حەپەساو
سەر بە رووى ھەتاوى (قانع) دا ھەنگىزىم و
بەزمانى پىرە مىردىكى لاي پىشىن ، بىزىم

پیاوی نوور دوست له کوئی ؟
 چاوی به مه حشه ری وولاتا بگیپری
 بچیه بانیزهی سوورین و
 بانگی له زاتی (مه حوى) کهی
 بیزی قوربان ،
 چه تری شه رحی سووره دتی هه لدنه تو له کوئی ؟
 زریکه یه ک به گوئی (له حمه دی خانی) دا کهیت و
 بیزی قوربان
 داستانی تر
 پاییز نیسه و
 روژی هه زار (مه م وزین) ت هه ل دوهوری !
 لیره نیت و
 گیزه نی زهرده بای ژونگ و خنه جهه
 (ته مته مه) له چاوی عاشقانت ده کوتن !
 واخ خودایه
 زه مانیکی ج نسرمه به قهتل و عام ، ئه م زه مانه ؟
 بون به هه ر فوزنیکه و ده کهی ، هه ر خوین
 فرین
 ده بیدیتھ هه ر قولا بیه ک ، هه ر خوین
 واخ خودایه ، ره نگه ئیسته
 یار و ئه نیسی لای ئه نگوش ، پربن له پینهی گوړ
 پربن له قولا پ و له نور
 واخ خودایه به کن بیزین
 ئه میستاکه
 ئاکر په یکی مووحیبه ته قوربان !
 یار ، پیحانهی شاخه و
 وه نه وشهی شار فریوو دهدا !
 به کن بیزین ، گیزه نی ناشووب ده سووری و
 چه قو تاب به گه ردنی ، ئا نه مه خلوقه خودا !
 به کن بیزین ؟
 جه دهی بو کوشتاری
 په روانه و گول
 مه خلوقه و سان
 ئازادی و بزهی لای منال دانین !

به کن بیژین

مهلتو ته رمی ، زیر مانگه شه و به سه

غافل بعون له بیکه سی ئه و همه مو با لندانه به سه !

و ولات که وته سه رلا فاوی شه هید

با خچه که وته سه رمه وجاوي ،

مه رگی په روانه مه ستنه کان !

به کن بیژین ؟

شه هید لهد درمالي

چه تریکی زدنگ گرت و ووهوه ، هه لد در روانی و

کورانی بی ودها و کورانی به دخانه ش

ردنگ و بناغه هی شورای دراو ده کیشن !

نه و له نانی ووشکه نانی ، من لانی شار ده روانی و

پیاوانی ردنگیش ، له مالی ده سه لات و

له پایه هی شدنگه پایه هی تازه ده روانن !

واي خودا يه

به کن بیژین

له سه ر سینی چاخن ، ته ته له مان ده که ن

سینی ردنگی خوین و کووشتار

سینی ردنگی زهه ر و تاعون

سینی سفره ده برد و بزمار !

واي خودا يه

به کن بیژین

غه يري نه سپ سواره کانی به مه حفی خوت

غه يري ئه نیسی بارهگا و به ر قاپی خوت

واي خودا يه

به کن بیژین ؟ !

هه راسانی ده زنه کانی ئه م دنیا ين

پر زه براوي ئاگری سرو شتیکین

خوین له سال و

خوین له مو زگانمان ده چوری !

به کن بیژین ، پیمان به شووشه هی ئیواره زامار

دلمان به به ردی سپیده شکاو

به کن بیژین ، گه لامان به چله وه نه ما و

دوول به رمان به بانیزه وه نه ما و

تریفه‌مان وه باخی شه‌ووه وه نه‌ما و
 حوجره‌مان به پیوه نه‌ما و
 مه‌ممان به سنگه‌وه نه‌ما و
 له‌قله قمان به مناره‌وه نه‌ما
 واخ خودایه
 خودای گهوره
 به کت بیژین ؟!
 دهست و په‌نجه‌ی مه‌مله‌که‌تمان برا و
 پئی ی هه‌ساره‌ی کاکیشانمان ی برا و
 خوین شه‌شدهری فه‌دهر و نومیدی گرتوبین
 نه‌وه‌تافن به‌سهر سنگی که‌زوالانی ده‌فره‌دهوه
 رمه‌په‌نجه‌ی زه‌مانی خوین گر ده‌سینی و
 نه‌زاکه‌ت خومی زه‌مانی هه‌لی ده‌مژی !
 نه‌وه‌تافن
 عیشق له چاوده‌روانی چه‌قودا
 سیّوی
 ناو به‌رچنه‌ی
 کچه‌عاشقه‌کان بزر ده‌کا و
 شنه‌ی هه‌موو
 عه‌تره ناگراوییه‌کان بزر ده‌کا و
 ته‌رذی پووانی‌نیکیش ناخا
 به‌سه‌رکه‌پری
 نیوانی (وه‌لی) و (شه‌م)هوه !
 له چاوده‌روانی چه‌قودا ، عیشق
 باخه‌لی له شیلانی نال خالی ده‌بی و
 لیوانی له‌ماچی کوت‌رده‌کانی به‌هه‌شت
 واخ له به‌هه‌شت !!
 سه‌راسی ماوه سه‌ری من
 له ئاشبه‌تال بیونی عیشق
 له‌به‌ردهم سوپای چه‌قودا !
 به‌گیرماوه زمانی من
 له‌تاو ره‌قبوونه‌وهی عیشق
 له‌به‌ردهم ساته سه‌هولییه‌کانی خویندا !
 ئامان عیشق

تۆ قەلەمى

ھەموو عاشقە سەوزەكانى دنیاى
لېچۈونەودت ، لە چامەى سوور ، شورەبىيە !
كشانەودت لەگەرەوى ، ھەنارە بە مەكرەكانى كچان
دۆراندىنى ، نامەكانىتە بە سىيۇ !
لەدەست دانى سىيۇ و ئاسكە !
بەو راوچىيانەى ،
لەمەكىرى خۇين بەوللاوه ، لەھىج تىناكەن
ئامان عىشق كشانەودت
لەدەست دانى ووردبۇونەوه و
رووتبوونەوه و
خاوبۇونەوهى ، كۆشى ، كۆشە ئائەكانە !
ئامان عىشق
نەت كربىنى
سەرى خۆت و
سەرى نىشتىمانى قەلەم نەوى بىيىنى ،
ئاخەر سېھى
قەلەم چى بەووللات بلى و
(با) چى بە باخە گۈن بلى و
(ھەرمەيلە) من
چى بەكۈرى ئاڭر بلى ؟!
ئامان عىشق
سەرى هەتاومان بە سېيەر نەدەد
سەرى سايەمان بە هەتاو نەدەد
ئامان عىشق
لەم دەرياچەى نزىك وەحشىيەتەدا
وەکوو لەنگەر
سەرمان
فرى نەدەد !
وەك ماسىيەكى
گەمەى ئاو و گەمەى عىشقت لى تالان كا
لۇوسىكە ماسى پۇح و دەلمانى لى ھەل نەدەد !
گەرچى ئىيان ، ئەمانەتىكى بى رەنگ و
بنكۈلى حىكايەتىكى خودايىھ و

بنکوٽی گەمەيەكەكە و هىچ !
ئامان عىشق بانەبىنە قوشىمى زەمان
ودره پىكرا

لە حىكايەتى دلۇپە وورددەكانى باران وردىبىنەوە
لە حىكايەتى شەونمە كچەكانى گەرەك ورد بىنەوە
لە مىزايى ئەو ھەنارەي
ئاسمانى خواش بە رەنگ دىنى !

ودره پىكرا
ئاگر لە شەمالى بەردهين
بە حوزنى ئېمە پانەگا !
بەرچنەيەك لە رەشمىرى بە قەلاكەين
بەرچنەي خواش پىنى رانەگا !
ودره پىكرا ، دلى يار بۇونمان بەيەك بەخشىن
تو لە بۇنى سۈنبولەكانى بىرىندا
لە مىلۇوى شەنگەرۇزىڭىم بەش بە
منىش ، لەزىوانى ھەرە ئىّوارە تارىكەكانى خودا
سييى دلىك و ئاسمانىيكت بەش دەدەم
خالخال بە ترىيە و باران
خالخال بە شەمامە و بە گۇرانى
خالخال بە ھەسارە و
بە زەلمىن تر !

دەمى سالە ، چاو بە رۇوتبوونەوە باراندا دەگىرەم
بۇ گازى گۇمەمى ، نەمى ، مەرگ بە مەرگ دەپىيۆم !
دەمى سالە ، ئەى خەرەندى عىشق
من لە سەيرى جەنگەكانى قەلەم ھەنگەرۇان
لە تەواشى ئاسكە كەۋالەكانى ووللات ھەنگەرۇان
لە پايىز و لەشۇرۇشى گەلا زەرددەكانى (حەمە) ھەنگەرۇان
لە سېيەرى پىاسە تەنياكانى زانكۇ
لە سېيەرى ئەو مېيانە ھەنگەرۇان
لە شۆخىدا
شەرىيە گۆل و شەرىيە پەروانە دەگىرەن !
بەرۇنى رۇون
قەياغى خۇر
نەرۇقى ئاوى غىرە دەكەن !

دهمن ساله ، منی عاشق
 به قهلهمن له فرین و
 به قهلهمن له میلاقه
 داره سیوی راموسانی پاده و دشیتم
 له له رهدا ، هه لاله و چروی جریوم هه لددوه ری و
 له له رهدا ، پهروانه و که نیشکی بالدارم ده و هری
 له له رهدا
 ئاخه رین پیاسه شه و نم
 له کوئلاني خورا ده دوزنه و
 له ناو ختوکه يه کی پایزدا ،
 ئاخه رین جووکه و جریوه
 چوله که يه ک ده دوزنه و
 له ده ره ما ئی بولی کوشت و دووهه ناری رو شنه و
 دوا کتیبی جهه نه می له زهستان به چنگ ده که وی !
 دوا کتیبی چال و
 گهمه شمشیر تان به چنگ ده که وی !
 له بهر جه و شه تازه به فرا
 گهمه و شایی
 ریواستان به چنگ ده که وی !
 و دره ئهی یار
 تو که تامی
 خوین و غه زلت کرد و ووه !
 تو که تامی
 خوین و شمشیرت کرد و ووه !
 تو که تامی
 هه لازانی ناو کتیب و
 پاکشانی ، با وهشی پیاوت کرد و ووه !
 تو به چالی ، که به دلی سیوان ده چن و له من زیاتر
 له مزایی چامه می ریواس ده گا ، شاهیدم به
 شاهیدم به
 یان بلن چون ؟ کافره خاتون
 چونه که تو
 له چوماوى له شتا ، قهیاغی کوله ریواست دیوه و
 چونه له تاو له ززه ت

لە فەرینى قومىيەكدا بىز نەبوو ؟

وەرە ئەھى يار

با بەپەيزەھى يەكەم تەرىفەدا

ھەئىشىن و بکشىنە زۇور !

با لە چاخى ئەم كىسەل و

زېزىك و جرجە پېرانە دوور كەۋىنەوە !

با لە داوى ئەم كتىبە ئاشۇيانە ،

لەم دەقەرە خوين بازە دوور كەۋىنەوە

ئەو پەرە دەھەندى بگەرين

تازىيان ماوه

بۇنى خوين و بۇنى گۈرمان بە لۇوت نەگا

با لە نىيوان زەھى و ئاسمان

مالى لە فەرینى باز و پەروانە بکەينەوە

مالى لە بۇنى شەمامە و

مالى لە بەيتى قاچاخ و

مالى لە شىعى حەرام و

مالى لە جنسى با و باران

مالى لە چۈچۈنە وەمان

مالى

لە ئاڭرى

تىيکەلبۈونى دوو دىلدار و

مالى لە جۈچۈنە دووكۇختى !

كەرەم كە ، ئەھى يار ، با لەمنى

با لەمنى ، بەدل بىرىن

تازە چاودەرۇانى زىننەگىيەك مەبە

سېبەرى سەنۋەرە خوين بىگاتە لاي !

چاودەرۇانى زىننەگىيەك مەبە

وەك دەقتەر دىرەكائى لە گۈزىان بن !

چاودەرۇانى زىننەگىيەك مەبە

لە ئاوايدا ، لەنگەرى خوين و خيانەت كەوتىنى !

لە سارايدا ، لە شىرى گورگ و پېتكۈل كەوتىنى !

لەدەرمالى شەشايدا ،

دايىكى هەزار كۆست و حۇوزن كەوتىنى !

تازە چاودەرۇانى زىننەگىيەك مەبە

چاوه‌پوانی

مهیلی غه‌جه‌رییه‌ک مه‌به
دسته‌کانی فیره درو کردین !
قاوه‌کانی فیره درو کردین !
هر به‌درو له‌نه‌بات و
له‌فرینی په‌ریانی قه‌لاکردین !
هر به درو شه‌مامه‌ی ، شه‌مامه‌ی لئ کردین به دوژمن
هر به درو ، هناری هناره ژنی لیفراپانین !
هر به درو
همو شتن هر به درو
وای خودایه
هانایه‌ک لهدس موسسه با
هانایه‌ک لهدس غه‌جه‌ری !
وای خودایه
به‌کن بیشین
بنو و
بنو
بنوا
لهم نیشتیمانه چکوله‌ی لای ئیتمدا
چرا ، چهن کزوله
به‌سهر دووکه‌لی پییریدا ده‌گری و
مزگه‌ووت چهن یاسه له پرسه‌خانه !
زریکه چهن ، چهن چه‌وینه ، له گوئی ئاوی حه‌ژمه‌تی ژن !
باخ چهن به پورپویه ،
له‌به‌ردم تابووتی جووکه و جریوودا
ئاو چهن به‌که‌فی قه‌ترانه
له حه‌ژمه‌ت و قه‌ره‌چوئی ماسی دا !
به کن بیشین ، خودای گه‌وره
ته‌واشاکه
له‌سهر به‌هاری ئه‌م کیلگه تاریکانه
ھهور چهن پر له داهوئی شیوه‌ن و فوغان
پایزه‌کان لیره ، چهن پرن
له زه‌خیره بۆ جه‌نگی سال
ته‌یره‌کان لیره ، چهن پرن

لە فەرینى ھەلاكەتى

دەكەن لىرە چەن پىن ، لە تەننیاىي يەكتىر
لە گىيىلاسى زوخاو ، لە ھەرەشەي يەكتىر !
بە كىيىزىن ، عاشقە كان لىرە چەن پىن
لە سۇناتاى يەئىس و وەفا ،
لە ھەنارى داودرىيۇ زەردە خەنە !
بە كىيىزىن ، بەرچەنەيان چەن بە لىيۇه
لە ھەنجىرى بە نەگەتى و
لە بۆلى بە يەك نەگەشتى !
بە كىيىزىن
سنوورىيكمان ھەس خودايە
ھەر داھۆلى چەقۇ و شمشىر و ئايەتە
بە كىيىزىن
بەھار چى لە كىتىبى (با) و (بارووت) حالى دەپى و
شىنە گۇوندان ، چى لە داھۆلى دەش دەگەن !
بەكىيىزىن ئاخەر خودا
منالانى (كۈچە ھەرمى) لای بىزە ئاز
منالانى بەر (حەوشەي شاتووه پىرە)
چى لە بەزمى چۈلىستان و
چى لە سەكۈي پېلە شەتلى مۇوسۇ تى دەگەن !
ھەلەن و
بە رائەت كوا رېيان دەدا
دەس بە رېشى چەقۇ سېيەكاندا يېنن !
پەروانەن و
جارە گۆل كوا رېيان دەدا
گەھە لەتەك غەبغەبەي شمشىردا بىھەن !
ورده ماسى چۆمىكى سەوز و بە سايەن
شەنگە (بى) چەقى چۈم و ئاو
كوا دەھىلى ، مەلهە ئەودىيۇ لمان بىھەن !
بەكىيىزىن كە ناتوانى ، ئە و تىقلانە بەسەرپىدىكىدا تىپەپن
جۇلانەي چىمەنى زەرد كەن !
بە كىيىزىن كە ناتوانى ،
لەسەركلەكى تەوردا سن
سوپەن ئەسپ ئەسپىنە كەن

لە سەرپەردەی سەرسىلېڭدا
 نىوهەرۆيەك
 جۆ جۇ و
 مائە باجىئنەكەن !
 ئىۋارەيەك
 لەتەك
 دوا پىرتەقانى سەرچلى زەردەپەردا
 ودبای قىرىيودو
 هەلوکىن وپىنج بەردىن كەن !
 واى خودايىه بە كىيىشىن
 زايدەلەمان بۇو بە سووتتو
 بالىندەمان ، قوماتەى لم ، چلى مردوو
 بە كىيىشىن ،
 لەتاو غەلبەغەلبى خوين
 لەتاو غەلبەغەلبى خوف و درو
 ئەوين بە ھەسارەدى خواوه
 ژەنەرالى بەرخە سال خوش !
 ئەوين بەتەرزى بىستانەوه
 ژەنەرالى بەرخە سال خوش !
 ژووان بە گەللى ماچەوه
 مۆردى پىرە مەركەدەرخوش !
 دل بە غەوارى شۆخەوه ،
 خوا و حىزب و جەسۈودەت خوش !
 واى خودايىه بە كىيىشىن
 وەتنەن پەر لە رۇخسارى گورگ و بەراز
 وەتنەن پەر لە دلى پىر ، بزمار پىز و
 مەركەر پىز و
 جەسۈودەت پىز !
 بە كىيىشىن
 شەھىد
 لوتەلايە لە ئازادى
 لە تىرىفەئى نىوه شەھى عەھد و درو
 لە خورەمى (ھەورە دلى) جەفا دلان !
 بە كىيىشىن

شههید لوتھلاي
 له پرووشەى درەنگ شەھو
 دابەزىن وجاريکى تر
 زرمە و تەقەى بنارى شار !
 به كىيىشىن لوتھلاي ،
 له چاوى تىير خيانەتى (ڭلگ)اه بەرپىسان و
 له مەرەمەرى دواين كۆشك و
 له شەرمۇكەى ناو دەستتۈر و
 له هەلاجى زمان براو
 له خەمى سارد !
 به كىيىشىن ،
 (بىز)اي شههيد
 كە له گۆرەوه زىركەى دەفرى
 خۆمان پالھوانى حىكايەتەكانى خۆمان
 خۆمان بکۇزى بالىندەكانى خۆمان
 خۆمان پايىزى سەر خۆمان
 خۆمان مەگەزى ناو خۆمان
 خۆمان راوجى خۆمان
 خۆمان خۇنىنى خۆمان
 خۆمان چەققۇي خۆمان
 خۆمان
 واي له خۆمان
 تەنافىن و
 شۆرين به رۆحى هەلۋاسراوى يەكتىر
 زىندانىن و
 تەزىن به زىندانى خۆشەويىسىتى يەكتىر
 تەرزە تاوى ئىوارەيەكىن له خىفلەت ، زياتر
 بەردىن به رووى پىچەتەرزى دارە مىوا
 هەيھو خودايە له ئېمە
 هەيھو
 چ قەفەزىكىن له ئاسن
 بۇ ماڭى جريوهى تەيرە ووردىلەكان
 شەريعەتى چ مارىكىن ، بۇ گۈي باخى چۈلەكان
 مارىفەتى چ دووپىشكىكى خانە خوين

به زاکیره‌ی خوین و زهر و چزوو ووه ،

لهبو خوا مەم !

به کى بىزىم ، خودا

من ج بىزىم

بەم هەلاكەتى زىنده‌گى تاراوجەوه

بەم شەمامەمى بىستانە ووشکەلەنەوه

بەم هەسارەرى ئاسمانە شەقارشەفارەوه

بەم خورەمى بى سەيوان و ساباتەوه

بەم ئاوينە خاشبوووانەى ، مەحشەرى غەريبيەوه

بەم قەياڭى پىرە ئاوانەوه

بەم نزۇولە لاي پەروانە كەسكانەوه

من ج بىزىم ؟

ھەرچى بىزىم

لەھەنارى داودريوى ، شاعيرى زىدەتر نىيە !

لە جۆگەلە بائە فرهى ، قەلەمن زىدەتر نىيە !

ھەرچى بىزىم

فووكىدەنە به ناو قەدى ، شەمالىيىكى لارە ملدا

ھەرچى بىزىم ، خۇ سووتانە ، بە زۆر ووتن

ئاواش ئەي يار ، دۆزەخىش ھەر

لەقەلەمى شاعير دايىه

لى

بازە شاعير ،

نەك قەلەمى دەمى دەربىار !

بازە شاعير

نەك تەنافى بەر رەشەبای پەنا دىيوار !

نەك قوماتەرى بىشكەى لەم و زە سىۋەرى زە دار !

بازە شاعير نەك قەلەمى ، قامىش قەلەمى ناو چىخ بەند

بىن هەناسە لەبەردەم ئاپورەى جەھل و

بىن پەرو باڭ ، لەبەردەم ئاسمانى فېرىن !

بى تەواشا لە خالخانلۇكەى غەريبان

لە خورەمى كۈونە پەپوو ،

لە پېكۈنى پىاوى كۈنكىن ،

عەقلى چىكىن ،

واى خودايىه

عاقیبیت خیر
نیشتمان بهم عمری توزه ئازدییه ووه
چوپى ئاسمان ، بهم كولارهی رەنگانه ووه
بىستانى داد ، بهم تۈوتى و (بەبەغا) يانه ووه
باخى دەر ، بهم بەھارى گىزىزەندووه
واي خودايىه ، عاقیبیت خیر
ئۆمەتنى بهم كەرت كەرت بۇون و كوشتا رەندووه
زىندهگى باخى بەم تەيىرە ، سووتا و بىرزا وانه ووه !
عاقیبیت خیر ، خوداي گەورە
عاقیبیت خیر !!!

پووشپەري 2005/ئەلمانيا